

halveksimista kaikkea kohtaan, jotka pyrkivät sovitteluihin, ja hänelle kel- paavat vain sellaiset, jotka ovat val- miita asiansa puolesta uskaltamaan kaikki.

Hän uskoo että suurin tie yhteis- kunnan uudelleenmuovauksen aikaan- saamiseksi on se, että kaikki, jotka toivovat kansainvälistä sosialismia, myös kuuluttavat sen julki ja tolmia- ta lakkaamatta sen hyväksi ottamatta lukun miltään persoonallista val- kuttimaa. Hän sovelluttaa teorian- käyttöön. Hän tunsi minusta mie- heksi, joka olisi samalla levollisuudella astuva kuoloon kuin hallituksen istuntoon. Mutta kaikista tästä le- vollisuudesta huolimatta olen mi- nua varma, että hän voi suuttua mitä sy- vemmin saadessaan syytä silhen.

Hänen elämänsä päämäärä.

Papeeni Sadoul, tuo peloton rans- kalainen, joka omassa maassaan on tuomittu kuolemaan sen johdosta, et- tä hän avoimesti paljasti liittoutuneiden petokset Venäjää vastaan, sanoi, näinä päivinä minulle:

— Venäjän kommunistit ovat sosia- listiselle liikkeelle mitä Jesulitit reo- malaiskatolisuudelle kirkolle s. t. heil- lä on sama henki ja päättäväisyys, kuin on kysymyksessä itsensä uhraa- minen asian puolesta, mikä on heille rakas.

Leninin ehdottomana elämän pää- määränä on maailman työllisten vapauttaminen kapitalismin keestä ja Internationalen toteuttaminen. Hän on tuon tunnetun määrätelmän ruu- millistama: "koko maailma on mi- nun isänmaani, kaikki ihmiset ovat veljiani, se on sukuntoni." —

On nautettava ajatella Leninin miehenä, joka pitkäsi verenvuodatus- ta.

Nämä kaksi ja puoli sadon ja tai- teiden vuotta ovat vallankumouksen johtajille olleet työn ja vaikeuksien aikakautta, mikä näkyy kaikista heis- tä, eritoten Leninistä, joka vielä- kin kantaa ruumissaan kahta kuoli- a muistona attentaattia. Joka oli vielä häneltä henken. Tästä huoli- matta oli hän vilkas ja eloisa kuin polkanen — ilvehti ja nauroi, ikään- kuin ei hänellä koskaan olisi ollut mitään huolia.

Me puhumme Englannin työväen- liikkeestä, keskustelimme proletaria- tin diktatuurista ja parlamentaarista- mista, johtajistamme ja nykyisestä- sä vastaisesta kamppailusta.

Puhumme varsin vähän tapahtu- neista julkaisuksista. Mitä kauemmin olen täällä, sitä selvemmin tunnen, et- tä olisi loukkaus niitä kohtaan, joi- den vieraina olen jatkua puhetta jul- kaisuksista, joihin he ovat yhtä syyttö- miä kuin minä.

Vihattu ja pidetty.

Lenin on, kuten sanotti, eniten vi- hattu ja eniten pidetty mies maan päällä. Nyt minä ymmärrän ja tie- din mistä johtuu, että venäläiset o- vut kestäneet vallankumouksessa so- dan, kulkutautien ja lähinähdyn vai- vossa. Heillä on omni omata suu- ret johtajat, jotka ovat osattaneet, etteivät he ole tahtoneet omaksua ristävän luokan elämäntapoja, ja et- tä he, tultuaan valituksi palvelle- maan kansaa, ovat todella pysyneet sen palvelijoina ovat kansan kanssa jakaneet sen koettelemukset ja kärsi- mykset.

Kaikkien heidän johtajana on Le- nin jyrkästi ilmenevine venäläisten- luopojan tyyppineen, hän, joka rodu- leen luonteensaomaisella, taipumatto-

malla miehuedellä, jolla hän on an- tautunut miespuolven kestäneeseen kamppailuun levästä, hän on se mies, joka myötä- ja vastoinkäymisessä ala- ti innoisti heitä kaikkia.

En kirjota hänestä näin siksi, että kaikista oisimme olleet yhtä mieltä, vaan siksi, että luulen ihmisestä nä- kevän, onko hän hyvä, ja että voi- nen arvioida tekoja yhtä hyvin kuin sanoja.

Lenin on minusta osoittautunut suureksi taistelijaksi ja sen kamppai- lujen johtajaksi, joka minusta on ahno, jonka puolesta kannattaa elää ja kuolla, mikä käsittelee todellisen In- ternationalen toteuttamisen korvaa- malla kapitalismin sosialisimilla.

Menneinä aikoina kutsuttiin Venä- jän keisarillisilla itsevaltiailta kansan suussa "pikku isäksi". Tällä haavaa on Lenin Venäjään nähden uuden hengen symboli, ei itsevaltiuden, vaan vapauden hengen. Miehät ja naiset rakastavat häntä ja ovat tar- vittaessa valmiit menemään kuole- maan hänen puolestaan ei siksi, että hän olisi heidän hallitsijansa (sitä ei hän ole missään mielessä) siksi, että hän on heidän toverinsa, heidän pu- hetoverinsa, yhteiskunnallisen ja ta- loudellisen vapauden esitaistelija, ja että hän siinä taistelussa, jota Venäjä parantaa käy, on ruumiltaan ja sie- lullaan antautunut heidän palveluk- seen ilman mitään persoonallisen palkkion ja mahtiaseman toivoja ja havittelua.

Mikä kukistaa pääoman omistajien yksinvallan

Jokainen, ken on seurannut talou- dellisen elämän ja samalla kapitalis- min kehitystä, tietää, että pääoman omistajat ovat tämän kehityksen kautta kohonneet maailman valtiaksi. Mutta minkä avulla ovat he tä- män vallan saaneet? Mitenk ovat syntyneet pääomia kasvattavat lai- tokset? Pääomainsijastajat ovat sa- neet valtansa järjen ja neron avulla, ja ihmisen synnynnäisen ominaisu- den, oman edun tavoittelun vaikutuk- sesta. Järki ja nero ovat edistäneet tekniillistä kehitystä, ja älykkäimmät sekä suuremmissa määrin synnynnäi- siä oman edun harrastuksia omaavat yksilöt ovat ottaneet tekniikan ja elä- vän työvoiman palvelukseensa, ryh- tyen harjoittamaan tuotantoa yhä laajemmin ja laajemmin, sekä kasvat- taamaan pääomia. Niitä yksilöitä, on ilmennyt sekä pohjalla että pinnalla, missä vain kulloinkin sellainen ih- minen on löytynyt, jolla on ollut riit- tävästi älyä, ja harrastusta käyttää sitä omaksi edukseen. Erityisiä pää- omanomistajia, kapitalisteja, ei siis ole maailmaan syntynyt, vaan niitä- kin on kehitys vähitellen luonut. Kun taloudellinen toiminta on kansojen e- lämän perustana, ja kun taloudelliset arvot, pääomat ovat kehitystietä jo- tuneet älykkäiden yksilöiden ja niistä muodostuneiden ryhmien haltuun, niin näiden käsiin on siis kehitys vierit- tänyt kansojen elämän perustan ja taloudellisen vallan. Miten he ovat niitä hoitaneet, se on meille tunnet- tu. He ovat käyneet ahnaiksi, koet- taneet siirtää pääomiaan kasvamaan toinen toistensa alueille, kilpailleet keskenään, tulleet kateelliseksi tois- leen, ja saaneet maidensa hallitukse- heidän lakeijansa, panemaan toimen- verisiä sota "isänmaan edun" nimes- sä. Siinä lyhyesti sanottuna maail-

man taloudenhoito, jonka johdosta suurin osa kansasta on saanut kärsiä puutetta ja kurjuutta, sekä uhrata henkensä pääomainsijastajien valmis- tamilla veritäreillä, sotakentillä.

Milloin tämä maailman suurhuus- loppu. Silhen vastataan, että sil- loin, kun kapitalismi on kukistettu, kun maailman tuotanto ja talouden- hoito on järjestetty yhteistä etua sil- mälläpitäen. Niin — silloin se kyllä loppuu, mutta puute ja kurjuus lop- puvat ja olot parantuvat silloinkin ainoastaan siinä tapauksessa, että maailmantalouden järjestelyssä ol- laan suuren tehtävän tasalla.

Ottamalla yksityisellä pääoman o- mistajilla taloudellinen valta pois, ei vielä lopeteta puutetta ja kurjuu- ta, vaan se lopetetaan toisella yhteis- etujen mukaisella, hyvin harkitulla vallankäytöllä, ja työllä. Mutta nä- mä vaativat edellytyksiensä, ne vait- tavat perinpohjaista kansantaloudel- lista kysyntää ja edellämainittujen, synnynnäisten, omaa etua tavoittele- vien ominaisuuksien pois juurrutta- mista.

Kun nyt, kuten edellä on mainittu, yksityisen pääomainsijastajien o- mistajien tulos, ja samoin siis kapitalis- tinen järjestelmä on kehityksen tu- los, varsinkin logiikka sanoo, että myös joku toisenlainen järjestelmä voidaan saavuttaa vain kehityksen kautta ja sen tuoksena.

Kapitalistisen järjestelmän kehi- tyksessä ei mitään jarruttanut, siihen suhtauduttiin lojalisesti ja se sai rauhaa kehittyä, kunnes vihdoin työväenliike nousi sen tielle, mutta siitäkään ei ollut suurta vastusta, sentäksi, että siihen kuului vain pie- niä murto-osia maailman työväistä. Nyt vasta, kun maailmansota osoitti kauhealla tavalla, mihin kapitalismi johtaa, nyt vasta on havahduttu. Ne, jotka nyt kiitkevät vaativat, että järjestelmä on heti muutettava, nau- roivat ennen maailmansotaa sellaisel- le, jolla mainitsivat jotain yhteis- kunnallistamisteorian realisoi- mista. Eihän se tietysti silloin olisi käynnynään vielä päänsä, mutta si- hen kasvattamiseksiakaan ei ollut va- kavaa pyrkimystä; kevyt, pintapuoli- nen agitatorin pidettiin riittävänä. Mitä meillä mielessä nyt on, niin se on vain agitatorin tulos, mutta ei perinpohjaisen kansantaloudellisen kasvatuksen, jonka hedelmiä nyt

Mitä kommunistit tahtoisivat tehdä

Kirj. N. Bucharin. (Jatk.)

"Yleinen jako vaiko toverillinen kommunin jouto" tuotanto?"

Me tiedämme jo, että rosvo- sotien, työväenluokan siron ja kapitalismin kaikkien petomai- suuksien pahan juuri on se, että maailman ovat orjuuttaneet muutamat valtiollisesti järjesty- neet porvariskoplat, joihen hal- lussa, heidän omaisuuksensa, o- vat maan kaikki aarteet. Kapi- talistiluokan omistusoikeus tuo- tannon välineisiin on juuri se "kaikkien syyttävien syy", joka pal- jastaa meille nykyisen järjestel- man raakuuden. Rikkaita on ristettävä heidän voimansa riis- tamalla heitä heidän rikkautensa väkivalloin — kas siinä on esi- mainen tehtävä, jonka itselleen asettaa työväenluokka ja työväen puolue, kommunistien puolue.

Jotkut ajattelevat, että rikkai- ta poisotettu tulee jakaa "kristil- lisesti", oikeudenmukaisesti, ta- saisesti kaikkien kesken, ja sil- loin tulee kaikki olemaan hyvin. Jokamiehen silloin, mikä, tulee omistamaan yhtä paljon kuin toi- nenkin, kaikki tulevat olemaan tasa-arvoisia, ja kaikki tulevat silloin vapautetuksi sorrosta, riis- tosta, eri arvoisuudesta. Joka- inen tulee huolehtimaan itsestään omistaan kaiken itse ja ihmisen valta ihmiseen nähden poistuu uudelleen jaon jälkeen.

Toisin ajattelee tästä kommu-

nistien puolue. Se katsoo, että tällainen tasotus ei johtaisi mi- hinkään hyvään, lukuunottamatta sekamelskaa ja palaamista vanhaan järjestelmään, ei se vei- si mihinkään muuhun.

Tosiaankin. Ensiksikin useita esineitä ei suorastaan voitaisi ja- kaakaan. Kuinka esim. jaettaisi rautatie? Sillä jos yksi ryhtyy raahaamaan ratapölkkyjä, toinen ratakiskoja, kolmas mut- tereita, neljäs — repimään van- tuja lämmittäkseen uuniaan, viides rikkommaan peilejä, voidak- seen ajaa partaansa peilin kap- paleen edessä, ja niin pois päin, niin jokaiselle on selvä, että sel- lainen jako ole mitään tasajako- eika johda mihinkään muuhun kuin hyödyllisten esineitten tyl- säpaiseen rystöön, hävittää sen, joka vielä saattaisi olla tarpeen. Samaten ei voitaisi jakaa yhtään konetta. Sillä jos yksi ottaa hammersattaan, toinen kierto- kaamin, toiset muut koneen os- at, niin kone lakkaa olemasta kone, kaikki menee päin seinää.

Ja siten on asianlaista melkein kaikkien mutkikkampien väli- neitten suhteen, jotka ovatkin tärkeimpiä jatkuvalla työntoelle. Siertää vain muistata puhelin ja sähkölennätinkoneet, kemiallis- ten tehtaiten koneet ja monet muut koneet. Selvä on, että vain ymmärtämätön ihminen taikka suorastaan työväenluokan vihollinen saattaa suosittelä täl- laista tasajako.

Tämä tasajako ei kuitenkaan ole turmiollinen vain noista syis- tä. Otaksutaan, että jonkun ih- meen avulla onnistuttaisiin jaka- maan kaikki rikkaita poisotettu- enemmän taikka vähemmän ta-

"Lasten Kevät" vielä saatavana

Kaikin tiedämme että "Vappu" meni kuin "kuumille kiville" ja me toivomme saavamme samanlaisen lopun myös Lasten Kevät- julkaisulle. Kaikki ne vanhemmat, jotka eivät vielä ole tilanneet lapsilleen kevätjulkaisua, kehoitetaan tekemään sen nyt aivan tällä kertaa. Valmistakaa lapsillenne ilohetki josta saatte myöhemmällä myös itse nauttia. Lasten Kevät maksaa ainoastaan 25c ja tilattava osotteilla: TOVERI, Box 99, Astoria, Ore. — Kirjallisuuskomiteat, kiitos toimistanne Vapun suhteen, samaa toivomme Lasten Kevään suhteen. — Toveruudella, TOVERIN LEVITYSOSASTO.

juuri kipeästi tarvittaisiin, kun maail- man tapahtumat ovat panneet kehi- tyksen pyörän kiivaammin pyörimään ja siirtäneet meidät paljon lähem- mäksi yhteiskunnallistuttamisen rea- lisoimista kuin mitä oltiin 5 tai 6 vuotta takaperin. Nyt on alkanut se kehityskausi, joka kuluessa kapita- listinen järjestelmä vaihtuu toisen- laiseen, sitä ei kukaan tällä hetkellä voi varmasti määrittellä. Tämä on siinä suhteessa vaikeampi, että siinä esiintyvät jarruttajina vielä verrat- tain vahvat kapitalistiset voimat, mut- ta toisaalta sitä helpottavat ne riik- keät ilmiöt, jotka kapitalistisen jär- jestelmän tukkupylyvät ovat itse esille asettaneet, todistamaan heidän talou- dellisen valtansa kelvottomuutta. Ja kun kaikkien maiden työväestö nyt on, joskin vielä suuresta määrin kyp- symätöntä, niin kuitenkin vaihtuu- tuuta, niin se voi tuntuvasi joutua- ta kehitystä pääomainsijastajien jar- rutuksesta huolimatta. Nyt toki jo rohjetaan puhua tuotannon yhteis- kunnallistuttamisesta, joten se kysy- mys astuu ja sen tulee astua nyt päi- väjärjestykseen. Mutta nyt on myös samalla kasvatettava yhteiskunnal- listuttamista toteuttamaan ja harkitta- va miten se parhaiten voidaan tuo- tettaa. Meillä ei ole mitään var- maakaan, mikä mukaan uusi jär- jestelmä rakennetaan, sillä uutta, täy- dellistä mallijärjestelmää ei ole vielä missään. Viitataan Venäjälle, mut- ta Venäjä ei ole vielä uudestaan rak- ennettu, eikä sitä voida aivan pian rakentaaakaan. Mutta jos Venäjältä tulee hyvin järjestetty kansantalou- den mallivaltio, kansanvaltio, niin silloin on kehitys, koko maailmassa saanut valtavan sysäyksen, ja tois- sa maissa seurataan esimerkiksi. Siis katsotaan sitä Venäjältä tule; vie- lä sitä ei voida nähdä, ja ennakoita ennustaminen on usein osittoutunut pettäväksi. Ei voida ennustaa, että Venäjä rappioltu paikalleen, eikä voida ennustaa minkälainen puu sen tukhassa kuluu, mutta lähin tule- vaisuus tulee osoittamaan ainakin taimen, josta jo jotain voidaan päät- tää.

Yhteiskunnallisen kehityskulun toi- seen suuntaan nyt käännyessä ei ole palaututtava ja takerruttava pikku- maisuuskun, riitelemällä siitä, mihin tuotannon meidän nyt tulee ryhmittäi- tsemme, kun uutta suuntaa lähe- tään astumaan. Sillä eivät muodot

jeja, makkaraa, kankaita, ryyne- jä j. n. e., se laskee monenko to- verin on sitä varten työskennel- tävä peloilloja; makkaratehtaalla on sitä varten työskenneltävä- niin ja niin monen, suurissa yhti- yksikunnallisissa räätilien työ- huoneessa taas niin ja niin mo- nen, — ja sitä vastaavasti jao- tellaan työvoimat. Kaikki tuo- tanto tapahtuu tarkasti lasketun, harkitun suunnitelman mukaan, tarkasti huomioitottaan kaikki koneet ja välineet, kaiken raaka- aineen, yhteiskunnan kaikki työ- voimat. Samoin lasketaan yhti- teiskunnan vuotuiset tarpeet. Valmistetut tuotteet kuljetetaan yhteiskunnan varastoihin, joista ne jaetaan työntekijöiden kesken. Työtä tehdään vain kaikkein suuremmissa tehtaissa, kaikkein parhaimmilla koneilla, koska ne säästävät työtä. Tuotannon joh- to on myöskin mitä säästeliäintä: kaikkinaisia turhia menoja vältet- tään ja josta niitä ei tulisi, niin sitä auttaa koko tuotannon yhti- näistytetty yleinen suunnitelma. Siinä ei ole sellaista järjestystä, että yhdessä paikassa johdettai- sin asioita toisin kuin toisessa paikassa; yhdessä paikassa ei tie- dettäisi mitä tehdään toisessa. Päinvastoin, tällöin on melkein koko maailma punnittu ja lasket- tu: puuvillaa valmistetaan vain siellä, jossa on sitä varten sopi- vin alue; kivihiilen tuotanto kes- kitetään vain kaikkein rikkaim- piin kaivosiin; rautatehtaat rak- ennetaan vain kivihiilen ja mal- min läheisyyteen; sitä seutua, jossa maaperä on suotuisinta vehnän viljelykseen, ei rakenneta kivimuurijäljittäisiä täyteen, vaan viljellään kauttaaltaan. Sanalla

Köyhälistö ja taide

Arthur Crisblenin pitämästä esitelmästä "Köyhälistön loma- hetkien" avajaisissa Berliinissä helmikuun 1 päivänä.

Purppuraisista syvyistä nousi e- läin ja tuli ihmiseksi. Ihmistyminen! Elämästä ihmiseksi, mikä ihmeelli- nen kehitys. Maanpinnalla ei ihm- siä. Riemu remahdelti ja vallitsi uu- pumaton ilo. Onnellisia olivat ihmi- set paratiisissa.

Sitten tuli kauhea onnettomuus. Ih- miset tulivat jälleen elämäksi: työ- elämäksi. Harvat pääsivät herroik- si. Ihmisiä karkotettiin paratiisista. Ilo ja riemu kuolivat. Tuska ja hä- tä loivat päivät harmaaksi aroksi. Ihmisten täytyi muuttua koko elin- aikansa työajaksi. Ihmisistä oli tul- lut työjuuria, jotta harvat herrasvä- lliä voisivat nauttia riemuvaan elä- mää. Työelämästä kiellettiin kaikki, mikä saattoi elämään vasta tehdä elä- misen, arvoiseksi. Ruumillisesti ja henkisesti raajarikkokset olivat vettä- vä orjan elämää typerässä antautu- misessa, sorrettujen olojen kaik- kien pahedien ja vikojen saastutta- mina. Pitkä oli pimeyden aika.

Vihdoin lähtivät valo pimeydestä. Alkoi toinen ihmiseksi tuleminen. Työelämästä tuli taas ihmisä. Taide ja tiede herättivät ihailusta uestaa. Sorretut nousivat siikeään y- hurransaaseen taisteluun herrasolento- ja vastaan. Tällä vapaustaistelulla on historiansa. Yhä lukuisammiksi hienomiksi ja tehokkaammiksi kä- vivät aseet. Ruumillisien voimain a- selihin liittyivät taiteen ja tieteen taiteiluvälineet, hengen terävät mie- kat.

Taiteella ja tieteellä on suuri vaikutus köyhälistöliikkeessä. Taiteen ja tieteen miehet katsovat vuorilta yllä maan. He katsovat taapain men- neisyyden harmaita usviin. He kat- sovat alas nykyisyyteen ja näkevät yhäkättä katsoen laukuullisuutta ja kysyvätkä aikojen temmellyksessä, mikä alhaalla asuvista tuntuu kaoksel- ta. He katsovat tulevaisuuden aamu- ruuskoja ja viittoavat teitä tulevaisu- den maahan.

Tutkijat ja oppineet, kirjailijat ja runoilijat, näyttelijät, laulajat, sävel- täjät, maalarit ja kuvanveistäjät, o- pettajat ja kasvattajat, kaikki teke- väät he meidät näkeviksi ja tietäviksi, nostavat ja opastavat meitä, antavat meille aseita, täyttävät meidät roh- koudella ja itseluottamuksella, teke- vät meidät vahvoiksi ja voittamatto- miksi. Me opimme tuntemaan elä- män kehityksen ja sen ehdot, ase- mamme ja tehtävämme siinä. Tieto muuttuu tahdoksi, tahto toiminnaksi ja teoksi. Teko luo voiton, vapau- duksen ja onnellisuuden.

Me katsomme avatusta porteista paratiisiin. Me aavistamme kuinka rikkaaksi elämämme käy, kun pää- semme kaikki täysin määrin osal- liseksi taiteesta ja tieteestä. Pyrkymys paratiisiin, kaipaus ja halu päästä nauttimaan elämän henkistä rik- kautta kannustavat meitä vastus- tamattomasti eteenpäin. Me kuljem- me noiden porttien kautta valloittaak-

Aberdeen, Wash.

Suomalainen kuolui tapaturma- sesti. Svante Anttila loukkaantui 15 p. t. k. Sheston Logging Co:n käm- pällä niin vaarallisesti, että muuta- malla tunti jälkepäin kuoli tunoi- hinsa tulemasta. Hänelle putosi oksa päähän, murskaten päätään aivan mäsäksi. Vainaja oli vielä nuori mies, noin 30 v. ikäinen, yksinäinen. Hänet hoidettiin 13 p. t. k. Surma- loukkuksi on muodostunut nämä pal- kalliset kämpäkötkin, yhtä mittaa vaan haalataan niiltä kuoileita ja raajarikkoja, aivan kun jostain te- rastamolta. Sehän se on työläisen osa, rautasaasen kultaa läjälle kapi- talismin mannanon myllyssä. Ei tiedä yhtään, koska ja missä menet- tään ainoasta, terveys ja henki ollen aina vaarassa, itse siitä saamatta edes välttämättömpää tarpeitaan, edes kunnollisesti eläkseen.

Alaskaan, onnekaan koettamaan lo- hen pyynnissä, lähtee täältä nyt suu- rin joukko miehiä, onpa lähtenyt joitain osastomme toimihenkilöitä- kin, joten siitä on tullut pieniä vä- jouksia klubimme toiminnalle. Me, jotka olemme ihille jääneet, koet- takamme täyttää poistuneiden tovereidemme tilat, ja viekkäästi innokkaasti tehtävämme eteenpäin. Poistuneet toverimme varmaan aina seuraavat meidän toimintaamme, ja takaisin tultuaan ovat taas valmiit ottamaan toimintaansa osaa. Siis, toverit, älkäämme antako ponnis- tuksemme laamautua, jos aina joku onkin pakotettu siirtymään, onhan aina toisia tilalle tulemaan, kun vaan on innostusta. Ja teille Alas- kan pojat, hyvää onnea reissullenne, ja tervetuloa takaisin riveihimme, sieltä palattuina!

No nyt se vihdoinkin menee! Mikä —?

No se paljon puhuttu "Sodan paikka" menee näyttämöillämme ensi sunnuntaina 25 p. t. k. Viime sunnuntaina, kun se piti näytel- tämän, tuli voittamattomia esteitä tie- le, kun joitain pelaajia lähti pois palkkakunnalta, mutta nyt on kaik- ki järjestetty taas O. K. Kappaleen- ta on puhuttu niin paljon, että sitä ei enää tarvitse erityisemmin puo- tata, mutta sanon vaan sen verran, että varmaan katu jokainen, joka jättää sen katsomatta. Ja kappale- ta ei näytellä täällä toiseen kertaan, jotenka laittakaa nyt asianne kaikki siihen malliin, että ette tule estettyä silloin saapumasta haallile. Katoka- ksa ilmoitusta Toveri John Mainio

Uusi liike alettu.

Hj. Laine ovat avanneet maalaus- ja tapiseerausliikkeen East Market ka- dulla, toivotavasti heistä tulee il- moittaja Toverille. Samassa raken- nuksessa on Mrs. Westeraud avan- nut räätälihuoneen, joten samassa ta- lossa voipi nyt laittaa uuden komean näön syntisen roppansa niinkun kam- marinsakin päälle. — Järven poika.